

Κ.Ο. ΠΑΣΟΚ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΩΝ

1. ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Επί της Αρχής

Σε μια εποχή ύφεσης, ανεργίας, μειωμένης ρευστότητας και μειωμένων εισοδημάτων, τα ελληνικά νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν μεγάλα προβλήματα στην εξυπηρέτηση των δανείων τους προς τις Τράπεζες.

Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδας τα επισφαλή δάνεια – κυρίως στεγαστικά και καταναλωτικά- τριπλασιάστηκαν μέσα σε τρία χρόνια, ενώ σημαντικές είναι και οι καθυστερήσεις αποπληρωμής των δανειακών δόσεων.

Τόσο η πολιτεία, όσο και οι τράπεζες πήραν ορισμένα μέτρα διευθέτησης των δανείων ως τώρα, με αποτέλεσμα να έχουν γίνει 800.000 περίπου ρυθμίσεις.

Ειδικά με τον Ν.3869/2010 δόθηκε η δυνατότητα ρύθμισης των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων είτε μέσω εξωδικαστικής διαδικασίας, είτε με προσφυγή στο Ειρηνοδικείο.

Επίσης, με τον ν.4038/2012 η μηνιαία παρακράτηση των δόσεων των δανείων των δημοσίων υπαλλήλων από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων μειώθηκε από τα 6/10 του μηνιαίου μισθού, στα 3/10, δηλαδή μειώθηκε κατά 50%. Επίσης, με Υ.Α. (2/19843/0094/7-3-2012) έγινε δυνατή η αναστολή καταβολής των δόσεων μέχρι 2 έτη.

Να σημειώσουμε επίσης την απαγόρευση με νομοθετικές παρεμβάσεις των πλειστηριασμών της πρώτης κατοικίας οφειλετών μέχρι τις 31/12/2012 .

Όμως τώρα υπάρχει άμεση ανάγκη για νέες πρόσθετες ρυθμίσεις, που θα διευκολύνουν και ανακουφίσουν νοικοκυριά και επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες διαβίωσης και μάλιστα κινδυνεύουν με απώλεια της κατοικίας τους.

Οι ρυθμίσεις αυτές είναι αναγκαίο να στηρίζονται:

- i. Στην επέκταση του νομοθετημένου για το ΤΠΔ σχήμα ρύθμισης των δανείων και στις Τράπεζες (ανώτατο όριο της δόσης εξυπηρέτησης των δανείων το 30% του μισθού ή σύνταξης ή εισοδήματος των οφειλετών)

Σχετική είναι και η επιστολή που απεύθυνε προς την ΕΕΤ ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Ευ. Βενιζέλος στις 04.09.2012 και με την οποία ζήτησε την άμεση λήψη μέτρων για την περαιτέρω προστασία και ανακούφιση νοικοκυριών και επιχειρήσεων.

- ii. Στην επέκταση και βελτίωση του Ν.3869, με βάση το Σχέδιο Νόμου του τότε Υπουργού Εργασίας Γ. Κουτρουμάνη (Μάρτιος του 2012) που περιελάμβανε την υπαγωγή στις ρυθμίσεις και των εμπορικών επιχειρήσεων, όπως και την καθιέρωση του ακατάσχετου των τραπεζικών καταθέσεων (μέχρι τις 2000 ευρώ) για τους οφειλέτες σε Τράπεζες.

Με βάση όλα τα παραπάνω η **Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ** αναλαμβάνει την πρωτοβουλία και καταθέτει την παρούσα Πρόταση Νόμου. Πρόταση που αποσκοπεί στο να προσφέρει ουσιαστικές λύσεις στους πολίτες μακριά από λογικές επικοινωνιακής εκμετάλλευσης. Πρόταση που επίσης δεν θέτει σε κίνδυνο την διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης των Τραπεζών που πραγματοποιείται με χρήματα του Ελληνικού λαού και διασφαλίζει την ρευστότητα στην πραγματική οικονομία και την προστασία των καταθέσεων. Και αυτό γιατί οι ρυθμίσεις παρουσιάζουν οφέλη και για τα πιστωτικά ιδρύματα, δεδομένου ότι το μεγαλύτερο μέρος των δανείων παραμένουν ενήμερα.

Επισημαίνουμε όμως ότι ακριβώς αυτή η ανακεφαλαιοποίηση που γίνεται με δημόσιο χρήμα, θέτει τις Τράπεζες υπό τον στρατηγικό έλεγχο του Ελληνικού Δημοσίου. Για αυτό και οφείλουν να ανταποκριθούν στον θεσμικό τους ρόλο για την εθνική οικονομία και άρα για την στήριξη νοικοκυριών και επιχειρήσεων.

Επί των άρθρων

Με το άρθρο 1: Θεσπίζεται η υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς και των εταιρειών στις οποίες τα πιστωτικά ιδρύματα εκχωρούν τις σχετικές οφειλές από δάνεια – να ρυθμίζουν την μηνιαία δόση ενός δανείου σε ποσοστό που δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% του οικογενειακού ή του ατομικού κατά περίπτωση εισοδήματος. Η ρύθμιση αυτή καταλαμβάνει τις συμβάσεις στεγαστικών, επισκευαστικών, καταναλωτικών δανείων καθώς και τις συμβάσεις πιστωτικών καρτών.

Η σχετική διαδικασία για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων είναι ιδιαίτερα απλή: ο ενδιαφερόμενος δανειολήπτης υποβάλλει μία αίτηση στο πιστωτικό ίδρυμα, συνοδευόμενη από το πρόσφατο εκκαθαριστικό του σημείωμα. Το πιστωτικό ίδρυμα υποχρεούται εντός ενός μηνός από την υποβολή της αίτησης, να προβεί σε ρύθμιση της μηνιαίας δόσης σε ποσοστό που δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 30% του οικογενειακού ή του ατομικού, κατά περίπτωση, εισοδήματος του. Σε περίπτωση ταυτόχρονης ύπαρξης περισσότερων οφειλών από δάνεια σε περισσότερα του ενός πιστωτικά ιδρύματα, οι σχετικές οφειλές ρυθμίζονται με τρόπο τέτοιο, ώστε το άθροισμα των μηνιαίων δόσεων να μην υπερβαίνει το παραπάνω ποσοστό.

Το προτεινόμενο σύστημα συμπληρώνεται από κυρώσεις για τα πιστωτικά ιδρύματα που δεν τηρούν την παραπάνω διαδικασία: Σε περίπτωση παρέλευσης της προθεσμίας του ενός μηνός για την ρύθμιση της δόσης, ο δανειολήπτης καταβάλλει αυτοβούλως το ποσό του

30% του εισοδήματός του. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης για ρύθμιση των οφειλών του, η διαφορά επιλύεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο μηνών από τον Συνήγορο του Καταναλωτή.

Επίσης, μια ακόμη σημαντική καινοτομία των προτεινόμενων ρυθμίσεων είναι ότι λαμβάνεται πρόνοια για τους εγγυητές των οφειλών, οι οποίοι μπορούν να υπαχθούν στις προτεινόμενες ρυθμίσεις, με την ίδια διαδικασία και προϋποθέσεις, σε περίπτωση αδυναμίας πληρωμής του πρωτοφειλέτη.

Με το άρθρο 2: Προβλέπεται η επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής των δανείων που ρυθμίζονται με το άρθρο 1, για όσο χρόνο απαιτείται για την πλήρη και ολοσχερή εξόφλησή τους.

Προβλέπεται επίσης το ανώτατο επιτόκιο με το οποίο θα επιβαρύνονται οι οφειλέτες κατά το χρονικό διάστημα αποπληρωμής τους, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου επιμήκυνσης (δεν μπορεί να υπερβαίνει το επιτόκιο των Πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ, προσαυξημένο κατά 2%).

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις, οι οποίες συνεπάγονται την επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής των οφειλών, δεν μπορούν να υπονομεύονται από πρακτικές των πιστωτικών ιδρυμάτων, οι οποίες έχουν ως στόχο να αποτρέψουν τους δανειολήπτες από την άσκηση του δικαιώματός να υπαχθούν στις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις της Πρότασης Νόμου ρητώς απαγορεύεται στα πιστωτικά ιδρύματα, μόνο για τον λόγο ότι οι οφειλές ρυθμίστηκαν με μείωση των δόσεων και ταυτόχρονη επιμήκυνση, να έχουν τη δυνατότητα να καταγγείλουν τις συμβάσεις δανείων, να προβαίνουν αυτεπάγγελα σε προσημειώσεις της ακίνητης περιουσίας του δανειολήπτη, να απαιτούν νέες εμπράγματα ασφάλειες από τους δανειολήπτες ή να επιβάλλουν – κατά τη συνήθη πρακτική τους σε περιπτώσεις παράτασης του χρόνου της συμβατικής διάρκειας των δανείων – προσαυξήσεις ή επιπρόσθετα έξοδα ή τόκους υπερημερίας.

Με το άρθρο 3: Ρυθμίζονται τα υπερβολικά επαχθή επιτόκια που εφαρμόζουν τα πιστωτικά ιδρύματα για τα καταναλωτικά δάνεια, προβλέποντας ότι τα επιτόκια αυτά δεν μπορεί να υπερβαίνουν το 9%.

Με το άρθρο 4: Τροποποιείται και συμπληρώνεται ο ν. 3869/2010 για τη ρύθμιση των οφειλών των υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων, με σκοπό την απλούστευση των διαδικασιών, την εξοικονόμηση χρόνου και κόστους για τους οφειλέτες, προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβασή τους στη διαδικασία, τη θέσπιση της απαλλαγής και την ενίσχυση της ικανότητάς τους να ανταποκριθούν, σε περίπτωση που η πρωτόδικη ή εφετειακή απόφαση προβαίνει σε αύξηση των ποσών που θα έπρεπε να καταβάλουν στο πλαίσιο της ρύθμισης.

Με την πρώτη παράγραφο δίνεται η δυνατότητα να υπαχθούν στις διαδικασίες του ν. 3869/10 και φυσικά πρόσωπα που ασκούν την εμπορική τους δραστηριότητα κατά βάση μέσα από την προσωπική τους εργασία, αποβλέποντας στον βιοπορισμό τους, και έχουν περιορισμένες οφειλές από εμπορικές πράξεις. Τα πρόσωπα αυτά δεν έχουν πτωχευτική

ικανότητα και ως εκ τούτου δικαιούνται να υποβάλλουν αίτηση για δικαστική ρύθμιση των χρεών.

Με τη δεύτερη παράγραφο προβλέπεται ότι, εάν η προσπάθεια εξωδικαστικού συμβιβασμού αποτύχει και παρέλθει ένας μήνας από την κατάθεση του αιτήματος στους πιστωτές χωρίς αυτοί να ανταποκριθούν, τότε, εν συνεχεία διαπιστώνεται η αποτυχία του εξωδικαστικού συμβιβασμού.

Με την τρίτη παράγραφο θεσπίζεται καταρχήν η υποχρέωση ορισμού αντικλήτου για τους εκδοχείς των απαιτήσεων των πιστωτών που έχουν την έδρα τους στην αλλοδαπή, προκειμένου να καθίστανται εφικτές η ταχεία επίδοση της αίτησης και η έναρξη της διαδικασίας με τη συμμετοχή των πιστωτών στο στάδιο επιδίωξης δικαστικού συμβιβασμού. Περαιτέρω, ενόψει του γεγονότος ότι οι αιτήσεις ρύθμισης των χρεών αφορούν συχνά πολλούς πιστωτές, με αποτέλεσμα να αυξάνεται επιπροσθέτως η δαπάνη που υποβάλλονται οι οφειλέτες και να δυσχεραίνεται κατ' αυτόν τον τρόπο η πρόσβασή τους στη διαδικασία ρύθμισης, θεσπίζεται μειωμένη αμοιβή των δικαστικών επιμελητών για τις επιδόσεις που αφορούν την εφαρμογή του παρόντος νόμου.

Με την τέταρτη παράγραφο διευκρινίζονται ζητήματα σχετικά με την άσκηση της αίτησης αναστολής του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, και προβλέπεται η δυνατότητα του δικαστηρίου να αναστέλλει την αναγκαστική εκτέλεση και μετά την έκδοση της οριστικής απόφασης, εφόσον έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα έφεση κατά αυτής.

Με την πέμπτη παράγραφο επιβεβαιώνεται η δυνατότητα του ειρηνοδίκη να επιδιώκει τη συμβιβαστική ρύθμιση των οφειλών κατά τη συζήτηση της αίτησης ρύθμισης στο ακροατήριο.

Με την έκτη παράγραφο επιδιώκεται η συλλογική αντιμετώπιση των χρεών του οφειλέτη, προκειμένου να αποθαρρύνεται η δημιουργία δανειστών δύο ταχυτήτων, δηλαδή πιστωτών ενταταγμένων στη διαδικασία και εκτός αυτής. Παραληφθέντες πιστωτές μπορούν να ενταχθούν στη ρύθμιση μέσω κύριας παρέμβασης που ασκείται και προφορικά κατά αναλογική εφαρμογή του άρθρου 54 παρ. 1 ΠτωχΚ. Αν ο πιστωτής δεν ασκήσει παρέμβαση, ο δικαστής μπορεί, προς εξυπηρέτηση της καθολικής ρύθμισης των χρεών του οφειλέτη, να κάνει χρήση του ανακριτικού συστήματος που ισχύει στην εκούσια δικαιοδοσία και να ρυθμίσει, αναζητώντας αυτεπαγγέλτως τα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά, και την οφειλή προς τον συγκεκριμένο αυτόν πιστωτή. Αν ωστόσο και πάλι το πραγματικό υλικό δεν είναι επαρκές, ο δικαστής δύναται να μην εκδώσει οριστική απόφαση, να ορίσει νέα δικάσιμο και να υποχρεώσει όποιον έχει έννομο συμφέρον, να επιδώσει κλήτευση στον πιστωτή αυτόν κατά το άρθρο 748 παρ. 3 ΚΠολΔ καθιστώντας τον διάδικο. Στη νέα δικάσιμο ο δικαστής ρυθμίζει πλέον το σύνολο των γνωστών στο δικαστήριο χρεών του οφειλέτη.

Με την έβδομη παράγραφο αντιμετωπίζεται μία σημαντική δυσλειτουργία και ανισότητα στην μεταχείριση των αιτήσεων για τη ρύθμιση των χρεών που προκύπτει από το γεγονός ότι δυστυχώς σε αρκετά ειρηνοδικεία της χώρας η εκδίκασή τους προσδιορίζεται σε μακρινούς δικάσιμους, με αποτέλεσμα να παρατείνεται η ανασφάλεια και αβεβαιότητα του οφειλέτη, πολλές φορές μάλιστα και σε βάρος των πιστωτών που δεν μπορούν να υπολογίζουν σε σταθερές καταβολές για την περίοδο αυτή. Έτσι με την παράγραφο αυτή

παρατείνεται από τέσσερα σε πέντε έτη η περίοδος ρύθμισης των χρεών, η οποία ωστόσο αρχίζει να υπολογίζεται όχι από την έκδοση της απόφασης αλλά από την κατάθεση της αίτησης. Με την έκδοση της απόφασης που προσδιορίζει τις καταβολές ο οφειλέτης υποχρεούται να καταβάλει τις τυχόν διαφορές για την περίοδο που έχει διανυθεί. Προκειμένου μάλιστα να μην αιφνιδιάζεται ή περιέχεται σε δυσχερή θέση, ιδίως στην περίπτωση που έχει συσσωρευτεί σημαντική οφειλή, δίνεται η δυνατότητα ρύθμισης του συγκεκριμένου ποσού, με ευνοϊκό επιτόκιο, μέχρι και το έκτο έτος από την κατάθεση της αίτησης. Κατ' αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται, σε αντίθεση με την ακολουθούμενη πρακτική, ότι ο οφειλέτης που υπαχθεί στη ρύθμιση θα έχει πετύχει την απαλλαγή του από τα χρέη που αδυνατεί να αποπληρώσει με την πάροδο ορισμένης περιόδου από την κατάθεση της αίτησης. Η όγδοη παράγραφος προβλέπει την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου για τις αιτήσεις ρύθμισης που έχουν ήδη κατατεθεί και πρόκειται να εκδικαστούν ένα έτος από την έναρξη ισχύος τους παρόντος νόμου.

Με την ένατη παράγραφο δίνεται η δυνατότητα στο δικαστήριο να μειώσει στην περίπτωση της παραγράφου 3 του άρθρου 8 του ν. 3869/10 μέχρι τρία έτη την περίοδο ρύθμισης ή αναμονής για απαλλαγή από τα χρέη, εφόσον προκύπτει ότι η προσωπική και οικονομική κατάσταση του οφειλέτη δεν δικαιολογεί προσδοκία για καμία μελλοντική καταβολή.

Με την δέκατη παράγραφο δίνεται η δυνατότητα στο δικαστήριο να ρυθμίσει την οφειλή για την εξαίρεση από τη ρευστοποίηση της κύριας κατοικίας (άρθρο 9 παρ. 2) και σε μεγαλύτερη των είκοσι ετών περίοδο, κατ' εξαίρεση και εφόσον η προσωπική κατάσταση του οφειλέτη και η ανάγκη εξυπηρέτησης της οφειλής το δικαιολογούν. Τούτο δε άλλωστε καθώς συχνά τα στεγαστικά δάνεια που ρυθμίζονται έχουν σημαντικά μακρύτερη των είκοσι ετών συμβατική διάρκεια αποπληρωμής.

Με την ενδέκατη παράγραφο προστίθεται εδάφιο στην παράγραφο 1 του άρθρου 10 που προβλέπει ως κύρωση για την περίπτωση της δόλιας παράλειψης πιστωτή κατά την υποβολή της αίτησης δικαστικής ρύθμισης των χρεών την απόρριψη της αίτησης ή και της έκπτωσης από τη ρύθμιση, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο αυτή.

Με την δωδέκατη παράγραφο προβλέπεται, για την περίπτωση που το εφετειακό δικαστήριο διορθώσει αυξητικά τις καταβολές που θα έπρεπε από την έναρξη της ρύθμισης να καταβάλει ο οφειλέτης, η δυνατότητα να ρυθμίσει την εξόφληση πρόσθετου αυτού ποσού με παράταση της περιόδου ρύθμισης για ένα ακόμη έτος.

Με το άρθρο 5: προβλέπεται, με προσθήκη στο άρθρο 982 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, το ακατάσχετο για το ποσόν των 2.000 ευρώ σε λογαριασμό του οφειλέτη σε πιστωτικό ίδρυμα, προκειμένου να διασφαλίζεται η πρόσβαση των καταναλωτών σε τραπεζικές συναλλαγές που είναι εξαιρετικής σημασίας για τη σύγχρονη καθημερινότητά τους, καθώς διευκολύνει καθοριστικά τη συμμετοχή τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή (διενέργεια συναλλαγών, πληρωμή λογαριασμών, εξοικονόμηση χρόνου, διαφύλαξη ενός ελάχιστου ποσού για την κάλυψη βασικών βιοτικών αναγκών). Ας επισημανθεί ότι η υφιστάμενη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 982 ΚΠολΔ περιορίζει την προστασία σε μισθωτούς και συνταξιούχους και σε ποσό μέχρι το ύψος ενός μισθού ή μίας σύνταξης.

Με το άρθρο 6: Με τις ρυθμίσεις του άρθρου 6, παρατείνεται για δύο περαιτέρω έτη (από την 1^η Ιανουαρίου 2013 έως την 31^η Δεκεμβρίου 2014) η απαγόρευση των πλειστηριασμών για την πρώτη κατοικία, από πιστωτικά ιδρύματα, ενόψει της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης και της εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016.

Αθήνα, 16.11.2012

Οι προτείνοντες Βουλευτές:

Βενιζέλος Ευάγγελος

Μανιάτης Ιωάννης

Αηδόνης Χρήστος

Γκόκας Χρήστος

Γρηγοράκος Λεωνίδας

Δήμας Πύρρος

Δριβελέγκας Ιωάννης

Κεγκέρογλου Βασίλης

Κεδίκογλου Συμεών

Κουκουλόπουλος Πάρις

Κρεμαστινός Δημήτρης

Κωνσταντινόπουλος Οδυσσέας

Λοβέρδος Ανδρέας

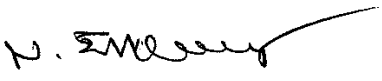
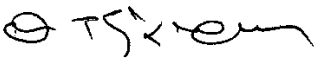

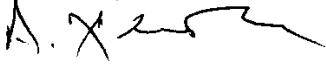
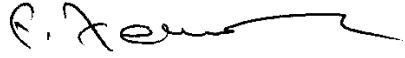
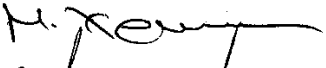

Μωραΐτης Θάνος

Ντόλιος Γεώργιος

Ρήγας Παναγιώτης

Σαλτουρός Δημήτρης

Σαχινίδης Φίλιππος

Σηφουνάκης Νικόλαος
Τζάκρη Θεοδώρα
Τριαντάφυλλος Κωνσταντίνος
Χατζηηοσμάν Αχμέτ
Χριστοφιλοπούλου Εύη
Χρυσοχοίδης Μιχάλης
Κακλαμάνης Απόστολος
Παπανδρέου Γεώργιος